

[Helge Nielsen.]

livet disse eksklusivbestemmelser findes. Med formandens tilladelse vil jeg gerne bringe endnu et kort citat. Hvis man ser Dansk Tandlægeforenings kollegiale vedtægters § 7, stk. 1, som det fremgår af medlemsbladet for Danske Økonomers Forening, nr. 7. for oktober 1962, står der her:

„Et medlem må ikke søge eller modtage nogen stilling som tandlæge under stat, kommune, ved sygekasser, foreninger, selskaber, offentlige eller private institutioner o. lign., før stillingen har været opslået i Tandlægebladet.“

Skulle man ønske flere eksempler af samme slags, kan man slå op i vedtægterne for Den almindelige danske Lægeforening, § 4, stk. 5, eller i Danmarks Juristforbunds vedtægter.

Jeg tror, de fleste vil give mig ret i, at dette er eksklusivbestemmelser, der fuldt ud kommer på højde med de fleste af dem, vi kender fra overenskomsterne på arbejdsmarkedet, fra overenskomsterne med staten.

Jeg omtalte tidligere, at man i Dansk Arbejdsgiverforenings love har bestemmelser, der forbyder medlemmerne at indgå på eksklusivaftaler. Denne omtale kunne måske få en og anden til at få den opfattelse, at man inden for Dansk Arbejdsgiverforening var modstandere af, at arbejderne organiserede sig. Det er langt fra tilfældet, tværtimod. Det kommer vel klarest til udtryk, hvis man læser bogen „Grundregler i dansk arbejdsret“, en bog, der er skrevet af to af Dansk Arbejdsgiverforenings fornemste jurister, to fra alle sider anerkendte dygtigheder på dette område, nemlig de herrer Allan Rise og Jens Degerbøl. Under afsnittet „Retten til at beskæftige uorganiserede arbejdere“ på side 79 kan man læse følgende — jeg beder om tilladelse til et kort citat —:

„Man kan endog sige, at det sikkert blandt arbejdsgiverne er den almindelige mening, at de står sig ved at benytte organiserede arbejdere, idet de derved dels undgår uro i virksomheden og dels har den pågældende arbejderorganisation at henvende sig til, hvis de enkelte arbejdere foretager sig noget, der berettiger arbejdsgiverne til klage.“

Det er altså Dansk Arbejdsgiverforenings mening om disse ting. Man står sig bedst

ved at beskæftige organiseret arbejdskraft. Man undgår uro på arbejdspladsen ved at beskæftige organiseret arbejdskraft. Skulle staten ikke på sine arbejdspladser søge at opnå den samme ro? Og må jeg stille ordføreren for forespørgerne dette spørgsmål: ønsker man da fra venstres og de konservatives side uro på statens arbejdspladser? Jeg kan ikke tro det; ikke mindst inden for trafikområdet kan vist alle i dette land bedst være tjent med ro på arbejdspladserne. Jeg tror også, at de arbejdsgivere, der har indgået på disse eksklusivbestemmelser, og som år efter år har fornyet de samme overenskomster, indeholdende disse eksklusivbestemmelser, herunder bryggeriet Carlsberg og porcelænsfabrikken Danmark, helt er klar over de fordele, der ligger heri.

Af de anførte grunde kan jeg ikke give forespørgerne ret i, at disse overenskomster er noget angreb på individets frie ret. Jeg ser det ikke som noget overgreb, at staten har disse eksklusivbestemmelser i sine overenskomster. Jeg ser det kun som et led, et almindeligt led i den frie overenskomstdannelse mellem staten og de kontraherende organisationer, på samme måde som det er tilfældet mellem de private arbejdsgivere og de samme organisationer.

Viggo Hauch: Da jeg havde hørt den højtærede finansministers tale, ligesom fornemmede jeg et vist forår i luften for dette spørgsmåls vedkommende, men jeg må sige, at det ærede medlem hr. Helge Nielsen har fået mig til at tvivle på, hvad der ligger i den højtærede finansministers tale, ud over at det var en klog og en moderat tale, som måske kan benyttes til at berolige os forespørgere ved tilsyneladende at være imødekommende. Der var i den tale, det ærede medlem hr. Helge Nielsen holdt, tydelige mindelser om de store taler, som den nuværende højtærede boligminister holdt for nogle år siden, da vi havde rejst dette spørgsmål.

Hvis man følger debatten op, som den har udviklet sig i de senere år, når vi fra oppositionen har rejst dette spørgsmål, kan man ikke frigøre sig for et forstemmende indtryk af fariseisme i den måde, i hvert fald det store og til en vis grad også det lille regeringsparti altid har taget spørgsmålet på. Til trods for at begge partier efter